

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

8. An aliquis post annum quinquagesimam quintum liberetur à ie uno? Et an saltem senex sexagenarius non sit adstrictus iejunare? Et in isto casu docetur annum sexagesimum sufficere esse inceptum. Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

claro respondendo distinguendo. Dico itaque cum Leandri , non teneri ieiunare post annum sexagesimum, nisi alias voulens expresse voluerit se obligare etiam in feneitate: quia in hoc cunctu ex se , & natura sua vatum obligatur; licet se obligare adhuc posset , ex alio capite; nimis si subiectum esset nimis debile, &c. Prima pars responsum probatur. Quia vota particularia & singularia, & praesertim solum bonum particulariter voulentis respectiva , obligant ; iuxta mentem praeceptorum Ecclesiasticorum : at praeceptum ieiuniū Ecclesiastici non obligat quem , post annum sexagesimum; ergo nec votum ieiuniū. Sic Authores prima sententia debent sentire. Secunda vero pars responsum , constat ex dictis. Quia votum ex natura sua obligat secundum intentionem voulentis; ergo si intentio voulentis se extendit expresse ad ieiunandum etiam post annum sexagesimum; etiam post hunc extendetur obligatio voti ex natura sua ; licet per acutum , ut diximus, cessare possit obligatio ratione incapacitatis subiecti ad sustinendam talem obligacionem. Itaque puto cum Bassao, sententiam Sanchez de encendam, vbi non constat voulentis intentionem sufficere , velle se obligare ad ieiuniū etiam in ea anni sexagenaria; quæ intentio , ut ibidem notat item Sanchez non colligitur ex eo, quod quis promittat, le ieiunatum in perpetuum , vel tota vita tempore: nam non ideo posset dici, voulentem non excusat ratione morbi , aut debilitatis, aut occupationis superuenientis ; & ita etiam non potest esse ratione non excusat ratione dietae annis sexagenariae. Si minima illud ieiunandi certa die hebdomada , vñ Vigilia, absque addito illo , in perpetuum , vel, tota vita tempore, sed absolute est emissum, adhuc obligare in perpetuum , nec tamen obligaret in prædictis casibus morbi , aut debilitatis, aut occupationis superuenientis, eo quod intelligatur, seu intelligi debet in præcepto Ecclesiastici , & non in hoc casu superuenientis annis sexagenariae, in omnibus enim cibis non modus , & forma ieiuniū , sed personae considerantur; ergo illa expressio, in perpetuum , vel, tota vita tempore, nihil operatur , nec efficit , ut voulentis confiteretur , vouluisse , se obligare alio modo, & pluribus obligari præceptum Ecclesiasticum , nisi aliunde constet de intentione voulentis. Quod autem dicit Layman nempe , regulam illam, quod votum ieiuniū obligat ad instar præcepti Ecclesiastici de ieiuniū, procedat solus quoad formam; & modum ieiuniū , non quoad personas , gratis dicitur: nam Doctoris afferunt absolute , in dubio intentionis voulentis ieiuniū , qualiter voluerit se obligare , votum obligare eo modo , quo obligat præceptum ieiuniū Ecclesiastici ob rationem ibi assignatam; quod procedat illa regula, etiam quoad personas , probatur ex Amilla ver. votum , num. 10. Nauarro in manual. c. 12. nro. 39, absolute dicentibus , à voto ieiuniū excusare membrum superuenientem , non alia certe de causa, quatenus excusat à ieiuniū præcepti Ecclesiastici. Neque obstat illud de iuente ante vigesimum primum annum voulentis ieiuniū , vel profilo in Religione, cuius Regula omnes professos obligat ad ieiuniū certo dia hebdomadae , vel aduentu. Nam cum iste voulent , aut profiteatur eo tempore , quo actu non obligatur , & scit , se non obligari præcepto Ecclesiastici , confiteretur renunciare iuri suo , & velle se obligare ad ieiuniū absolute , tametsi tunc præceptum Ecclesiastici ieiuniū illum non obligat. Pro confirmatione eiusdem sententiae Sanchez addo etiam aliam regulam , quod in dubio benignior interpretatio accipienda est voto.

2. Notandum est hic obiter , quod qui voulit ieiuniū quotidie , v.g. per mensem, non tenetur ieiunare die Dominicū, quidquid afferat Layman. l.4. tr. 8. Tom. IV.

cap. 2. n. 9. in fine, qui citat Bellarminum. Sed ego pluto, si voulens expresse diem Dominicū non comprehendit, ad ieiuniū non teneri. Ratio est , quia votum illud regulandum est iuxta modum , & conuentudinem Ecclesie quæ non solet ieiunare in diebus Dominicis; nec enim tenendus est voulens se velle obligare contra conuictudinem Ecclesie receptam. Si verò aliquis voulisset omnibus diebus totius anni abstinerè à carnibus, sicut cum eodem Layman , & Bellarmino locis citatis, afferendum, eum fore obligatum ab illa abstinerè etiam diebus Dominicis; cum enim Ecclesia præcipiat abstinentiam à carnibus in Dominicis Quadragesimæ , abstinerè à carnibus etiam in aliis Dominicis non potest dici esse contra ritum , aut conuentudinem Ecclesie (cum in illis carnes permittantur) sicut ieiuniū, quod numquam in Dominicis seruat , iuxta Ecclesie morem. Et idem dicendum , si voulisset abstinerè ab ovis , & lacticiis, aut aliquo alio cibo, v.g. piscibus ob eandem rationem. Et ita docet ex Sanchez, Azor. & aliis, Bossius vbi supra , n. 66.

R E S O L . VIII.

An aliquis post annum quinquagesimum quintum libetur à ieiunio?

Et an saltem senex sexagenarius non sit adstrictus ieiunare?

Et in isto casu docetur annum sexagesimum sufficere esse incemptum.

Et quid , si quis voulit toto tempore vita sue singulis sexaginta Feris ieiunare; an sit obligatus , dum annum sexagesimum compleat?

Et an se quis sine causa in die ieiuniū sumeret collationem serotinam mane , & sero postea canet , peccet saltem venialiter ? Ex p. 1. n. 3. & Misc. , Ref. 9.

5.1. **A**ffirmatiam sententiam in aliquo casu posse sequi declarauit nouissime Reinigius in tr. confessar. tr. 1. c. 4. §. 3. n. 1. vbi sic ait : Finalmente algunos indiferentemente excusan de la obligacion del ayuno a todos los que han cumplido cincuentaycinco años Tol. l. 6. c. 4. in addit. Angel. ver. Ieiuniū n. 15. que despues de auer enfeñado la doctrina commun idem dico de senibus , &c. dize assi.

2. Estas opiniones elija el prudente Confessor, no para enseñarlas absolutamente al penitente; sino para disimular quando algunos de sta edad sienten de mala afficion en sus ayunos. Ita ille,

3. Sed licet haec sententia possit secundum aliquos procedere quoad mulieres , illam tamen , non amplector quoad homines, ut etiam fecit Leander de præcepto Ecclesiastici c. disp. 8 q. 18. & quidem non parum laboramus in defendendo opinionem afferentem viros sexagenarios excusari à ieiunio , quod nouissime scrupulosè nominatum contra me non audet probare Pater Ermanno Bulcembaus in medulla Thologiae moralis l. 3. træct. 6. cap. 3. dub. 2. n. 2. verum præter alios alibi à Alibi sup. in Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

Ref. 5. in §. vlt. & in Refs. 6. & inf. in Ref. 64. §. Et ideo à principio, vñque ad medium.

vel quinquagesimo incipit, quid mirum est si omnes sexagenarios appellemus fenes in interium tendentes, eosque à ieiunij lege excusemus; cuius obseruatio, & si praesenti statui non videatur grauiter obesse, obest tamen futuro, cui consulendum est: præterea concedamus non omnes feneſcere, at hexachimini frequenter contingere, leges autem non hunc, vel alium casum specialem sp. et int., sed communiter contingentia, leg. Nam ad ea ff. de legib. neque obest, quod consuetudine, autoritatèque Doctorum firmatum non sit sexagenarios à ieiunij lege solui, sicut firmatum est adolescentes terio septennio obligari: quia inde solum probatur horum obligationem esse certam, aliam incertam & dubiam, & sub opinione tantum positam.

3. Nota etiam contra amicissimum Patrem Bardi, quod dictus Palaus *loco citato*, adhaeret etiam nostra sententia, videlicet annum sexagésimum in isto casu sufficere eſſe incepturn, quod nouissime etiam docuit Ioannes de Soria in *Epilogo summarij part. 2. tract. 1. ieiunij disp. 2. §. Circa excusationem à ieiunio*, Leander de *praecpt. Eccles. tract. 5. disp. 8. num. 17.* Franciscus Brictius in *promptu Confess. part. 2. cap. 1. de ieiunio*, & *praecpt. Eccles. vbi* sic ait: [Chi fece voto di digiunare certi giorni dell'anno per tutta la vita, giunto alli 60, anni non è più tenuto, come non è tenuto per preccetto della Chiesa, che va del pari col voto.] Sic ille, Nota quod dixit, giunto alli 60, anni; ergo sufficit quod annus sexagésimus sit incepturn: quod verò dictus Autor aſſerat id, quod etiam ego alibi docui *num. 9.* adolescentem vocationem vigilia alicuius sancti, vel feris sextis vita sua in perpetuum ieiunatur, deobligatum esse cum annum sexagésimum compleat, quia illud votum eodem modo intelligendum est, ac si absolute voulisset omnibus sextis feris ieiunare, illa particula vita sua, & in perpetuum non expressa; quia opus non erat exprimi, cum tacite inſit in voto abſolute, cuius obligatio perpetua est; argum. 1. *Conditiones, que exrinſecur, ff. de conditione, & demonstrat.* At votum ieiunandi omnibus sextis feris explicandum, & interpretandum est, sicuti *praecptum Ecclesiasticum ieiunij*, cum aliud ex intentione vocationis non conſtat. Ergo cum *praecptum Ecclesiasticum ieiunij sexagenarios non obliget*, neque etiam obligabit votum ieiunandi. Hæc inquam adeo non admittit Layman, vt nostram sententiam improbabilem putet, eo quod votum intelligendum sit inſtar *praecpti Ecclesiastici quoad modum, & formam ieiunandi*, non tamen quoad personas, si quidem ea, que nullo *praecpto Ecclesiastico astringuntur ad ieiunandum*, vt sunt adolescentes 1. minores voto obſtrigi possunt. Sic ergo censendi sunt Sexagenarii robusti se voluisse obſtrigere, cum votum ieiunandi abſolute emittunt, & maximè cum exprimunt toto vita sua tempore, vel in perpetuum. Verum his non obſtantibus non recedo à sententia, quam docui cum Sanchez, & aliis, & quam merito contra Layman nouissime tener Pater Castrus Palaus *vbi supra*, nam ait: ille, ponimus adolescentem sic vocationem nihil de feneſtute cogitasse, neque expreſſe voluisse votum pro feneſtute tempore extendi, sed absolute proratum eſſe, quo in eventu certum est non obligare vocationem, quories ex eius obſervatione notable corporis detrimentum imminet, vt ipfem Layman ibidem fateatur, ac consuetudo excusans sexagenarios etiam robustos à lege ieiunij, mititur pericolo moraliter certo gravis nocimenti, & diminutionis virium pro futuro tempore; ergo cefat eius obligatio; vnde in praesenti modus obligationis voti in perfonam refunditur, ac proinde inſtar *praecpti Ecclesiastici sexagenarios deobligare videtur*. Excessit igitur in sua censura Pater Layman, & nostra sententia est satis probabilis.

*Sup. hoc
sup. in Ref. 5.
§. 2. & inf. in
Ref. seq. §.
Nota tamen,
& seq.*

*Alibi in Ref.
præterita &
in aliis eius
primæ
annor.*

*Sup. in Ref.
præcedentis
not.*

4. Sed hic discutiendum est dubium, de quo diebus, interrogatus fui, An si quis abſque causa in die ieiunij sumeret collationem ferotinam mane, & sero postea eſſet, peccet saltem venialiter?

Et negatiuum sententiam tenet Ioannes Sancius in *select. disp. 53. num. 2. vbi ita ait: Poterit tamen accipi refectio partu hora vndecima diei, abſque cauſa, prandium differendo ad noctem, immo ieiunium fore perfectius, & strictius reor. Quo enim tardius prandium prorogatur, eo est inedia productior & longior corporis afflictio; Quod sane est Legislatoris menti magis consentaneum; tolerabilius enim fortis aliquis angustiam famis per spatium viginis quatuor horarum tractam, si comedat vñque ad saturatatem in medio temporis, quām si in tertia parte.*

5. Sed hanc sententiam puto non esse approbadam, nam esto dilatio prandij ad noctem ieiunij difficultem augeat, & consuetudini antiquæ conformior sit, attamen sumptio collatiuncula meridianæ cum intatione postmodum prandendi, aliena est ab vñ & consuetudine Ecclesiæ, ac profinde sic antevrea abſque causa peccatum veniale inducit; Et ita hanc sententiam præter DD. à me alibi adductos, tenet me circa Martinus de San Ioseph in *men. Confess. tom. 1. h. 1. tract. 6 de ieiunio, num. 5.* sic aſſerens: [Hacer colacion por la mañana, ó a mediodía en dia de ayuno sin causa es pecado venial, y no mortal. Dixe fin cauſa, porque que si la ay, no sera pecado alguno romper la mañana la colacion, y la comida á viſperas, y la cauſa bastante la flaqueza de estomago, ó la falta del sueño la noche, ó el caminar, estudiar, ó predicar.] Hæc ille. Vnde ex his ego olim confutui quoddam viros nobiles potuisse abſque peccato veniali in diebus quadragesimalibus sumere collationem ferotinam mane, & sero comedere, quia volebant in illis diebus dare operam venationi, & ita in terminis docet Caleus Palaus *tom. 7. disputatio 3. panell. 2. §. 3. numero 6.* Peſita (ait) honesta cauſa, qualis effet conſectio niteris, nęgoriorum facilior expeditio, hospitium dimiſio, vel recepcion, venatio, seu piftatio cauſa ob finem tantum animi relaxandi, & alia similes abſque villo peccato veniali poterit mane, vel in metidie has ref. ciuicula sumi prandio in noctem dilato. Sic Palaus, & ita dicendum puto, si quis vir nobilis animi relaxandi cauſa velleret in die ieiunij post prandium se exercere in Ludo pilæ, vel ut vulgo dicitur *gigante maglio.*

RESOL. IX.

An mulier quinquagenaria soluta sit ab obligatione ieiunandi; & quamvis predicta etatis ultimus annus inchoatus solūmmodo, non vero exactus, & mathematici completus sit?

Et an hoc non solum procedat quod ieiunia Ecclesiæ, sed etiam a predictis in Religione pro Monachis? Idem procedit de obligatione ieiunij ex voto pro tuto vita tempore, dummodo votum in masculis non fuerit consummum post annum 60. & in feminis post annum 50. Ex P. 9. II. 7. & Msc. 2. Ref. 74. alias 73.

5.1. Sententiam affirmatiuam docet doctissimus *Narbona in Annalibus Iuris, ann. 60. n. 1. & 14.* vbi post multa ait: Ergo securè defendi potest, nōdum sexagenarias feminas, verū etiam quinquagenarias à ieiunij vinculo, & obligatione in posterum extiri, non aliter, atque sexaginta annorum homines liberti diximus. Quod in triusque sexus perfonis ab eo sum eft, vt quamvis predicta etatis ultimus annus inchoatus solūmmodo non verò exactus, & mathematici completus sit; predicta ieiunij excusatione vñ possit;